

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 18 февруари 2021 г.
(OR. en)

6308/21

WTO 31
SERVICES 3
FDI 2
COMER 16
DEVGEN 27
RELEX 115
COMPET 114
AGRI 69
ENV 85
DIGIT 24

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 18 февруари 2021 г.

До: Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2021) 66 final

Относно: СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ
Преглед на търговската политика — **отворена, устойчива и решителна търговска политика**

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2021) 66 final.

Приложение: COM(2021) 66 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 18.2.2021 г.
COM(2021) 66 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Преглед на търговската политика —
отворена, устойчива и решителна търговска политика**

**Преглед на търговската политика —
отворена, устойчива и решителна търговска политика**

1. ЕВРОПЕЙСКАТА ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА ВЪВ ВРЕМЕНА НА ИКОНОМИЧЕСКА ТРАНСФОРМАЦИЯ И ГЕОПОЛИТИЧЕСКА НЕСТАБИЛНОСТ: ПОДГОТОВКА ЗА СВЕТОВНАТА ОБСТАНОВКА ПРЕЗ 2030 ГОДИНА

Търговията е един от най-мощните инструменти на ЕС. Тя стои в центъра на икономическия просперитет и конкурентоспособността на Европа, като поддържа оживен вътрешен пазар и решителна външна дейност. В резултат на отвореността на нашия търговски режим ЕС е най-големият в света търговец на селскостопански и промишлени стоки и услуги и се нарежда на първо място по отношение както на входящите, така и на изходящите международни инвестиции. Благодарение на общата търговска политика ЕС изразява единни позиции на световната сцена. Това е единствен по рода си лост за въздействие.

С оглед на новите външни и вътрешни предизвикателства, и по-специално на новия модел за по-устойчив растеж, определен в Европейския зелен пакт и европейската стратегия в областта на цифрови технологии, ЕС се нуждае от нова стратегия за търговската политика — такава, която ще подкрепя постигането на целите на вътрешната и външната политика на ЕС и ще способства за увеличаване на устойчивостта в съответствие с ангажиментите му за цялостно изпълнение на целите на ООН за устойчиво развитие. Търговската политика трябва да играе в пълнота своята роля за възстановяването след пандемията от COVID-19, за екологичната и цифровата трансформация на икономиката, както и за изграждането на по-гъвкава Европа на световната сцена.

Да се направи правилният избор на политики при разработването на търговска политика за световната обстановка през 2030 г. означава да се вземат предвид последните политически, икономически, технологични, екологични и социални промени и произтичащите от тях световни тенденции¹.

Ограниченията, наложени през периода 2017—2019 г., вече засегнаха търговски потоци с по-висока стойност, отколкото през периода 2009—2016 г., а според МВФ напрежението в търговските отношения все още представлява сериозен риск за световната икономика, и то в момент на особена слабост.

Отдел „Стратегия, политика и преглед“ на МВФ, 2020 г., Developments in Global Trade Policy: Broadening Conflict May Hinder Recovery (Тенденции в световната търговска политика: разширяването на конфликта може да създаде пречки пред възстановяването), 1 октомври 2020 г.

Несигурността в световен мащаб се увеличава, подхранвана от политическо и геоикономическо напрежение. Вместо международно сътрудничество и многостранно управление, все повече се засилва **едностранният подход**, вследствие на което се отслабват или заобикалят многостранните институции. Тези тенденции се коренят в няколко промени.

На първо място, **глобализацията, развитието на технологиите** и изграждането на глобални вериги за създаване на стойност оказаха двойко

¹ В доклада на Комисията от 2020 г. за стратегическото прогнозиране се анализира въздействието на пандемията от COVID-19 върху динамиката на някои значими мегатенденции, COM(2020) 493 final. Докладът на Комисията от 2021 г. за стратегическото прогнозиране ще се съсредоточи върху отворената стратегическа автономност.

въздействие върху икономиките и обществата. От една страна, благодарение на тях е постигнато огромно увеличаване на ефективността, което е дало тласък на устойчив и воден от търговията икономически растеж в много части от света. Това е помогнало милиони хора да бъдат избавени от бедността. От друга страна, тези промени понякога са оказали силно дестабилизиращо въздействие, водещо до нарастване на неравенствата и изоставане на някои отделни лица и общности. Това, което се очакваше да бъдат временни разходи за приспособяване, в някои случаи се е превърнало в трайно влошаване на жизнения стандарт, загуби на възможности за заетост или заплати и други условия на труд. В много случаи се смята, че правителствата не са реагирали в достатъчна степен на **приспособяването на икономиката** и не са смекчавали отрицателните му последици². Това доведе до призови за деглобализация и засилване на ориентираните навътре и изолационистки реакции.

На второ място, бързият **възход на Китай**, който демонстрира глобални амбиции и прилага различен модел на държавен капитализъм, коренно промени глобалния икономически и политически ред. Това създава нарастващи предизвикателства пред установената система на глобално икономическо управление и засяга еднаквите условия на конкуренция за европейските предприятия, които се конкурират в световен мащаб и у дома³.

Източник: Световни икономически перспективи, МВФ

На трето място, ускоряването на **изменението на климата**, заедно със загубата на биологично разнообразие и

влошаването на състоянието на околната среда, подплатени с осезаеми примери за опустошителното им въздействие, доведоха до признаването на постигането на екологичен преход като определящата цел на нашето време.

² На равнището на ЕС Европейският фонд за приспособяване към глобализацията има за цел да допринесе за справянето с разходите за приспособяване; вж. Регламент (ЕС) № 1309/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (2014—2020 г.) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1927/2006. В процес на приемане е нов регламент, с който ще се даде възможност фондът да продължи да подкрепя съкратените работници и самостоятелно заетите лица, чиято дейност е прекратена.

³ Това предизвикателство е особено видимо в областта на енергоемките отрасли, и по-специално стоманодобивния сектор, където са необходими глобални решения за преодоляване на огромните дисбаланси на световния пазар, които оказват отрицателно въздействие върху европейските предприятия и подкопават успешния екологичен преход на тази екосистема.

Европейският зелен пакт е новата стратегия на ЕС за растеж, чрез която се улеснява приспособяването на нашата икономическа политика, за да отговаря по-успешно на предизвикателствата на XXI^{-ви} век. Неговата обща цел е преходът до 2050 г. към неутрална по отношение на климата, екологично устойчива и гъвкава икономика с ефективно използване на ресурсите, като стремежът е до 2030 г. емисиите на парникови газове да бъдат намалени с най-малко 55 %, както и защитата, опазването и увеличаването на природния капитал на ЕС. В този смисъл той ще бъде движещата сила на нашата конкурентоспособност и ще доведе до **постепенна, но дълбока трансформация на нашите икономики**, което на свой ред ще даде силно отражение върху моделите на търговия.

Екологичният преход трябва да върви ръка за ръка със социалната справедливост. Продължава да съществува **сериозен дефицит по отношение на достойния труд** в глобалните вериги на доставки в много части на света⁴, като се започне от тежки нарушения на правото на свободно сдружаване и се стигне до лоши условия на труд⁵. Лишаването на работниците от техните основни права оказва натиск за влошаване на социалните условия в световен мащаб и подхранва разочарованието на хората от глобализацията и отворената търговия.

На четвърто място, **цифровата трансформация** е друг ключов фактор за устойчивото развитие, но и пространство на конкуренция и неадекватно многостранно управление. В началото на цифровото десетилетие на Европа подкрепата за нейната цифрова трансформация е приоритет както за вътрешните, така и за външните политики, включително търговската политика и търговските инструменти. В същото време **естеството на търговията ще продължи да търпи развитие**. Тя ще бъде движена във все по-голяма степен от иновациите, ще бъде подкрепена от защита на правата върху интелектуална собственост (ПИС), като ролята на търговията с услуги в сравнение с търговията със стоки ще се увеличава⁶. Освен че допринасят пряко за веригата за създаване на стойност (финансови услуги, далекосъобщителни услуги, ИТ, превози и логистика), услугите допринасят — често това е дори по-важно — и като се интегрират в производството на продуктите. Все по-голямото значение на услугите в икономиката и подемот при цифровите технологии създадоха добре платени и висококачествени работни места и дадоха тласък на икономическия растеж.

Пандемията от COVID-19 ускори и фокусира вниманието върху тези промени, като едновременно с това създаде свои собствени предизвикателства. Чрез нея пролича взаимосвързаният характер на икономиките, които се осланят на стабилни и предвидими международни правила и гъвкави транспортни канали. Тя разкри риска от

---

⁴ Според Международната организация на труда (МОТ) приблизително 25 милиона души все още извършват принудителен труд, 152 милиона души са жертви на детски труд и 2,78 милиона работници по света умират поради трудови злоупотреби или професионални заболявания всяка година; източник: Global estimates of modern slavery: forced labour and forced marriage („Оценки за съвременното робство в глобален мащаб: принудителен труд и принудителен брак“), МОТ (2017 г.); Global Estimates of Child Labour („Оценки за детския труд в глобален мащаб“), МОТ (2017 г.) и уебсайт на МОТ.

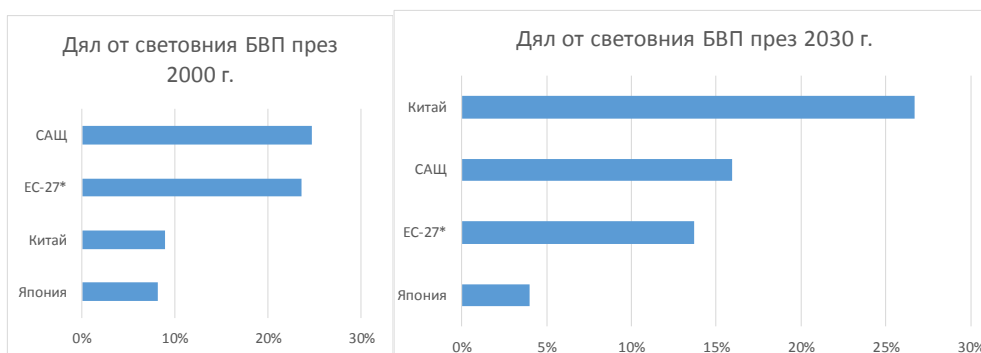
⁵ Работен документ на службите на Комисията: Насърчаване на достойния на труд в световен мащаб, SWD(2020) 235 final.

⁶ През 2016 г., въз основа на данни както за стоките, така и за услугите, 80 % от вноса в ЕС и 82 % от износа на ЕС са генерирани от отраслите с интензивно използване на ПИС. IPR-intensive Industries and Economic Performance in the European Union, Industry-Level Analysis Report („Отрасли с интензивно използване на ПИС и икономически показатели в Европейския съюз“, доклад за анализ на равнище отрасли), съвместно проучване на Европейското патентно ведомство/Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост, 3-то издание, септември 2019 г.

срив на глобалното сътрудничество и доверие. Пандемията също така повдигна въпроси относно правилния комплекс от политики от гледна точка на диверсификацията на външните и вътрешните източници на доставки и изграждането на стратегически производствени мощности и резерви. Тя показва също така важността на разширяването на производството на здравни продукти в кризисна ситуация и необходимостта от сътрудничество за осигуряване на равен достъп за по-уязвимите групи от населението. Нещо повече, пандемията доведе до съществено увеличаване на подкрепата и участието на държавата в икономиката, което е необходимо за оздравяване на жизнеспособните предприятия и запазване на работните места, но може да не е устойчиво в дългосрочен план и е възможно да породи напрежение.

И накрая, необходимо е да се вземат предвид икономическите перспективи в глобален мащаб. ЕС ще запази позицията си на световна икономическа сила и лидер в устойчивия растеж. Последните дългосрочни прогнози на ОИСР показват, че реалният БВП в еврозоната ще нараства с 1,4 % годишно (общ годишен темп на нарастване) през следващите 10 години⁷. Независимо от това тези перспективи за растеж ще бъдат засенчени от тенденциите в други региони и относителната позиция на Европа в международната икономика ще се промени. Очаква се още през 2024 г. 85 % от растежа на световния БВП да се генерира извън ЕС. Продължаващият възход на Китай ще даде силно отражение върху световното икономическо развитие през следващите 10 години — според прогнозите на ОИСР БВП на Китай ще нараства с 4,7 % годишно.

Търговската политика на ЕС трябва да бъде съобразена с тези световни тенденции и предизвикателства, за да отразява амбициозната политическа цел за „по-силна Европа на световната сцена“⁸. Тя следва също така да отговаря на очакванията на заинтересованите страни, посочени в рамките на дискусиите с държавите членки, резолюцията, приета от Европейския парламент⁹, и вижданията, изразени по време на обществената консултация¹⁰.

Източник: ОИСР, *Real GDP Long Term Forecasts* („Дългосрочна прогноза за реалния БВП“)

⁷ ОИСР(2020 г.), *Real GDP long-term forecast* („Дългосрочна прогноза за реалния БВП“) (показател).

⁸ Политически насоки за следващата Европейска комисия (2019—2024 г.).

⁹ Резолюция на Европейския парламент относно прегледа на търговската политика на ЕС (2020/2761(RSP)).

¹⁰ https://trade.ec.europa.eu/consultations/index.cfm?consul_id=266&utm_source=dlvr.it&utm_

2. ТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА, КОЯТО ПОДКРЕПЯ ОТВОРЕНАТА СТРАТЕГИЧЕСКА АВТОНОМНОСТ НА ЕС

2.1. Отворена стратегическа автономност

За постигането на по-силен и гъвкав Европейски съюз са необходими обединени **вътрешни и външни действия** в множество области на политиката, при което всички инструменти на търговията се привеждат в съответствие и се използват в подкрепа на интересите и целите на политиката на ЕС. Изисква се да използваме силните си страни, но същевременно и да се ангажираме с партньори. Принципът на „отворена стратегическа автономност“ отговаря на тази необходимост. **Чрез отворената стратегическа автономност¹¹ се подчертава способността на ЕС да прави собствен избор и да формира заобикалящия го свят в унисон със своите стратегически интереси и ценности чрез лидерство и ангажираност.** Тази концепция отразява фундаменталното за ЕС разбиране, че за справяне с предизвикателствата на съвременното е нужно повече, а не по-малко глобално сътрудничество. Тя освен това означава, че ЕС ще продължи да се възползва от възможностите в международен план, като същевременно решително защитава интересите и икономиката си от нелоялни търговски практики, и гарантира еднакви условия на конкуренция. И накрая, тя предполага подкрепа на вътрешните политики за укрепване на икономиката на ЕС и способстване за позиционирането му като световен лидер в усилията за реформиране на основаната на правила система за управление на глобалната търговия.

Отворената стратегическа автономност представлява избор на политика, но и начин на мислене за лицата, вземащи решения. С нея се надгражда значението на **отвореността**, като се припомня ангажиментът на ЕС за отворена и справедлива търговия с добре функциониращи, диверсифицирани и устойчиви глобални вериги за създаване на стойност. Принципът обхваща:

- **гъвкавост и конкурентоспособност** с цел укрепване на икономиката на ЕС;
- **устойчивост и справедливост** в отражение на необходимостта от отговорни и справедливи действия на равнище ЕС;
- **решителност и основано на правила сътрудничество**, за да се демонстрира предпочитанието на ЕС към международно сътрудничество и диалог, но също така, когато е необходимо, готовността му да противодейства на нелоялните практики и да използва автономни инструменти за постигане на своите интереси.

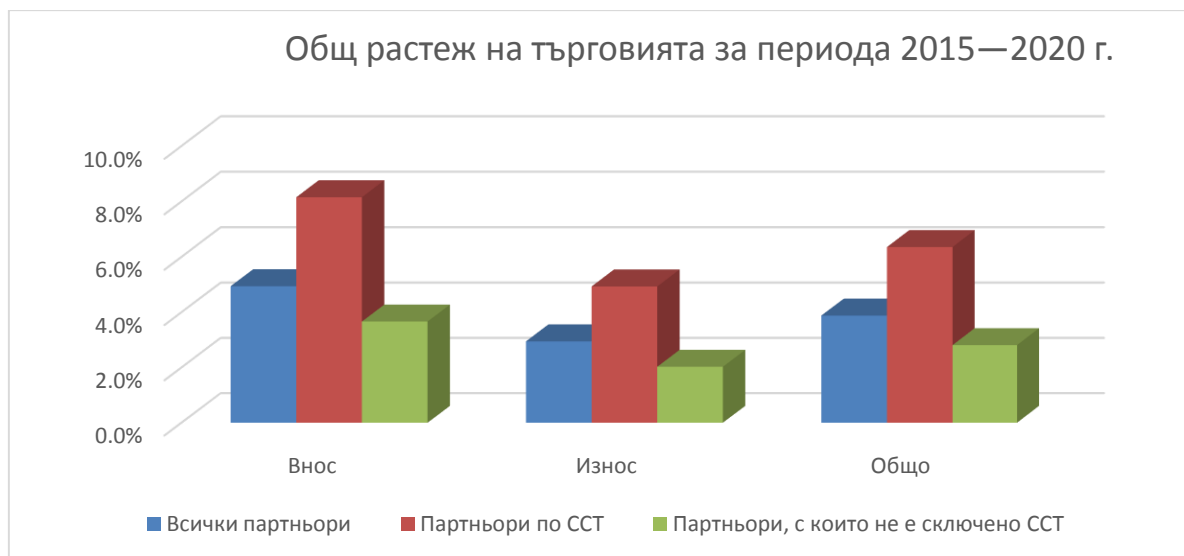
¹¹ „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“, COM(2020) 456 final.

2.2. Отвореността и ангажираността като стратегически избор

През 2019 г. ЕС е изнесъл стоки и услуги на стойност над 3,1 трилиона евро и е внесъл стоки и услуги на стойност 2,8 трилиона евро. Взети заедно, износът и вносет правят ЕС най-големия участник на сцената на световната търговия.

ЕС се гради на отвореност както във вътрешен, така и във външен план. Той е най-големият износител и вносител на стоки и услуги в световен мащаб. Сред големите икономики ЕС е икономиката, в която търговията заема най-голям дял. Износът на ЕС поддържа 35 милиона работни места на негова територия, в сравнение с 20 милиона през 2000 г.¹² Икономиката на ЕС разчита в същата степен на вноса, чрез който се осигурява достъп до суровини от изключителна важност и други входящи ресурси. 60 % от вноса в ЕС всъщност се използват за производство на съюзни стоки и по-голямата отвореност на ЕС към вноса от 1995 г. насам е увеличила дохода на Съюза с приблизително 550 милиарда евро. ЕС също така е

основна дестинация за износа от държави с нисък доход — по-специално от Африка и от съседните на ЕС държави, което спомага за насърчаване на развитието и икономическия растеж в световен мащаб. Точно както след последната икономическа и финансова криза, търговията ще бъде от решаващо значение за екологосъобразното възстановяване на ЕС от икономическия спад вследствие на COVID-19.

Източник: COMEXT, Евростат

За да може ЕС да засили гъвкавостта и да подкрепи конкурентоспособността на различните си икономически сектори, трябва да осигурим отворен и незасегнат от изкривявания достъп до международните пазари, включително нов достъп до пазара и отворени търговски потоци в полза на нашата промишленост, както и на работната сила

¹²Вътрешни изчисления на ГД „Търговия“ въз основа на Arto, I., J.M. Rueda-Cantuche, I. Cazcarro, A.F. Amores, E. Dietzenbacher, Z. Kutlina-Dimitrova, и M.V. Román, EU exports to the World: Effects on Employment (Износът на ЕС за света: ефекти върху заетостта), Служба за публикации на Европейския съюз, Luxembourg, 2018, ISBN 978-92-79-93283-0, doi:10.2760/700435, JRC113071. https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/november/tradoc_157516.pdf

и гражданите. Промислените екосистеми на ЕС, които обхващат всички участници в дадена верига за създаване на стойност, от земеделски стопани и производители до доставчици на услуги и от глобални многонационални предприятия до МСП и новосъздадени предприятия, играят решаваща роля за интернационализацията на икономиката на ЕС.

ЕС е и **най-големият доставчик в света за целите на подпомагането на търговията**¹³. Вследствие на пандемията от COVID-19 се засили необходимостта от цялостно изпълнение на Съвместната стратегия на ЕС за подпомагане на търговията от 2017 г. Действително ЕС има стратегически интерес да подкрепи засилената

ЕС е търговски партньор номер едно за 74 държави по света. Съюзът е търговски партньор номер едно за Азия, Африка, САЩ, Западните Балкани и съседните на ЕС държави.

интеграция в световната икономика на уязвими развиващи се държави, много от които са разположени в географска близост до Европа.

ЕС трябва да използва пълноценно **силните си страни, осигурени от отвореността на Съюза и привлекателността на неговия единен пазар**. Отвореността и ангажираността на ЕС на международната сцена го правят надежден поддръжник на международното сътрудничество, многостранното сътрудничество и основания на правила ред, които от своя страна са от решаващо значение за интересите

на ЕС. ЕС работи с партньори, за да гарантира зачитането на всеобщите ценности, по-специално насърчаването и защитата на правата на човека. Това включва основните трудови норми и социалната закрила в съответствие с Европейския стълб на социалните права, равенството между половете¹⁴ и борбата срещу изменението на климата и загубата на биологично разнообразие.

Справяне с изменението на климата и други екологични предизвикателства може да се постигне единствено чрез отвореност, ангажираност и сътрудничество на глобално равнище. ЕС няма да спечели борбата срещу изменението на климата чрез самостоятелни действия. За да успеем, е важно да допринасяме за постигане на разбиране сред нашите партньори, че екологичната трансформация е не само необходимост в средносрочен план, но и плод на интелигентна икономическа политика още от днес. ЕС трябва да извлече ползи от своята отвореност и да ангажира партньорите си, особено най-големите източници на емисии и замърсители, така че те да участват със справедлив дял в усилията за смекчаване на последиците от изменението на климата. Аналогично, опазването на биологичното разнообразие е глобално предизвикателство, което изисква глобални усилия.

Отвореността и ангажираността са стратегически избор, който също така обслужва разбираните по правилен начин собствени интереси на Европейския съюз. Отвореността носи със себе си просперитет, конкурентоспособност и динамика. В същото време отворената икономика трябва да се съчетава с решителни действия за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, опазване

¹³ Подпомагането на търговията има за цел да се оказва подкрепа на развиващите се държави при използването на търговията като лост за намаляване на бедността. Цел 8.a от целите за устойчиво развитие (ЦУР) от Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие се отнася до увеличаване на подпомагането на търговията, особено за най-слабо развитите държави. ЦУР 17 включва, *inter alia*, усилия за увеличаване на износа на развиващите се държави, особено на най-слабо развитите държави.

¹⁴ Вж. Стратегия за равенство между половете (2020—2025 г.) и План за действие относно равенството между половете III.

на околната среда и стабилни политики в социалната област и в областта на заетостта в отговор на очакванията на гражданите на ЕС. Единствено това ще ни позволи да разпространим ползите от отвореността по справедлив начин и ще улесни приспособяването към трансформациите на световната икономика, така че никой да не е изоставен.

2.3. Подобряване на гъвкавостта и устойчивостта на веригите за създаване на стойност

Укрепването на гъвкавостта и устойчивостта на икономиката на ЕС и нейните вериги на доставки е стълб на Европейския съюз в усилията за постигане на отворена стратегическа автономност¹⁵. Пандемията от COVID-19 подложи на изпитание гъвкавостта на икономиките по света. Първата поука, която трябва да извлечем от кризата, е, че при повечето вериги на доставки се наблюдава забележителна гъвкавост. При правилните условия предприятията са в състояние да увеличат глобалното производство и дистрибуция особено ако могат да разчитат на отворени вериги на доставки, подкрепени от стабилни, предвидими и прозрачни правила за търговия¹⁶. Правителствата имат особена отговорност за създаването на такава среда, но и за оказването на подкрепа за справедливо и равноправно разпределяне на доставките, за които търсенето надвишава наличното предлагане. Доверието между държавите, но също така и между правителствата и частния сектор, е от решаващо значение в това отношение. В този контекст ЕС решително подкрепи глобалните усилия в рамките на Г-20, СТО и двустранните отношения за наблюдение и за поддържане на отворени и непрекъснати вериги на доставки от критично значение и осигуряване на справедлив и равноправен достъп до стоки от критично значение. Това е особено важно в контекста на въвеждането на ваксини срещу COVID-19, при което производството в ограничен брой държави трябва да отговори на търсенето на целия свят. ЕС възнамерява да засили сътрудничеството с други държави и с частния сектор, за да разшири производството и да подкрепи равноправен достъп до ваксини. Съюзът ще гарантира, че всички краткосрочни мерки, насочени към осигуряване на достъп до ваксини, не нарушават доставките за уязвимите държави и се прилагат по целенасочен, справедлив и прозрачен начин.

- В ситуация на безпрецедентно нарастване на търсенето, както в случая с предпазните маски, отвореността на търговията се оказва ключова за разширяването на спектъра на алтернативните източници на доставки;
- Прозрачността също е много важна, тъй като тя действително допринесе за гъвкавостта на веригите на доставки на храни; в този случай за уталожване на безпокойството относно сигурността на снабдяването с храни може да е била полезна Информационната система за селскостопанските пазари (AMIS). Готовността за действие при кризи ще бъде особено важна за селскостопанския сектор.
- не бива да се подценява рискът от ограничаващи търговията мерки, които възпрепятстват участието на развиващите се държави в глобалните вериги за създаване на стойност.

Гъвкавият и устойчив транспорт играе ключова роля за улесняване на международната търговия и съхраняване на веригите на доставки на ЕС. Развитието на свързаността на ЕС има

¹⁵ Комисията прие своя първи по рода си Доклад за стратегическото прогнозиране, където гъвкавостта се изтъква като нов ориентир за всички политики на ЕС съгласно ръководената от прехода програма на Комисията и в резултат на пагубната пандемия от коронавируса.

¹⁶ Анализите на ОИСР потвърждават, че освен че глобалните вериги за създаване на стойност постигат максимална икономическа ефикасност, във времена на криза гъвкавите вериги на доставки са от решаващо значение за поемане на сътресенията, предлагане на възможности за адаптиране и ускоряване на възстановяването. Вж. Shocks, risks and global value chains: Insights from the OECD METRO model („Сътресения, рискове и глобални вериги за създаване на стойност: изводи от модела METRO на ОИСР“), юни 2020 г.

потенциала да повиши гъвкавостта на търговията на ЕС и да запази позицията на ЕС на световен център за свързаност, както се изтъква в Стратегията за устойчива и интелигентна мобилност.

Предвид мащаба на предизвиканата от COVID-19 криза и въздействието ѝ върху всички аспекти на икономическия и социалния живот, включително производството и мобилността, смущенията в някои сектори и продукти бяха неизбежни. Комбинацията от експоненциално нарастване на търсенето на някои свързани със здравето продукти от критично значение и недостига на предлагане поради ограничения на движението на гражданите или други ограничителни мерки разкри някои уязвимости в здравния сектор. Те трябва да бъдат внимателно анализирани и да се потърсят ефективни решения за тях в бъдеще. Решенията могат да варират от готовност за действия при криза до диверсификация на производството и веригите на доставки, осигуряване на стратегически резерви, както и насърчаване на производството и инвестициите, включително в съседните държави и Африка.

Частният сектор следва да играе централна роля при оценката на рисковете и намирането на баланс между производството на принципа „точно навреме“ и подходящите защитни мерки. Това е ключов фактор за осигуряване на гъвкавост в условия на смущения на предлагането или сътресения при търсенето, особено когато предприятията зависят от един доставчик.

Създателите на политики трябва също така да задълбочат своите познания за уязвимостите, да споделят информация и да насърчават сътрудничеството. Работата на Комисията по **идентифициране на стратегически зависимости**, особено в най-чувствителните промишлени екосистеми, като здравеопазването, ще осигури солидна основа за установяване на необходимите ответни действия в областта на политиката, както и за участие на промишлеността. Тази работа ще подпомогне, наред с другото, изпълнението на новата Фармацевтична стратегия¹⁷ и подготовката на актуализираната стратегия за индустриалната политика.

Търговската политика може да допринесе за постигане на гъвкавост, като осигури **стабилна, основана на правила рамка в областта на търговията, отваряне на нови пазари с цел диверсификация на източниците на доставки и разработване на рамки за сътрудничество за справедлив и равноправен достъп до доставки от критично значение**. В този контекст ЕС се стреми заедно с партньорите си към инициатива в рамките на СТО относно търговията и здравеопазването.

Повишаването на гъвкавостта на веригите на доставки е свързано и с целта на ЕС за по-устойчиви вериги на доставки, по-специално като насърчава стандарти за устойчивост, които могат да се прилагат навсякъде в глобалните вериги за създаване на стойност. По-устойчивите вериги на доставки са по принцип и по-гъвкави¹⁸. Търговската политика може да допринесе за постигането на тази цел и чрез насърчаване на отговорно професионално поведение, както и по-голяма прозрачност и проследимост във веригите на доставки. Предстоящите законодателни актове относно устойчивото управление на предприятията и относно обезлесяването ще бъдат важни междинни цели в това отношение.

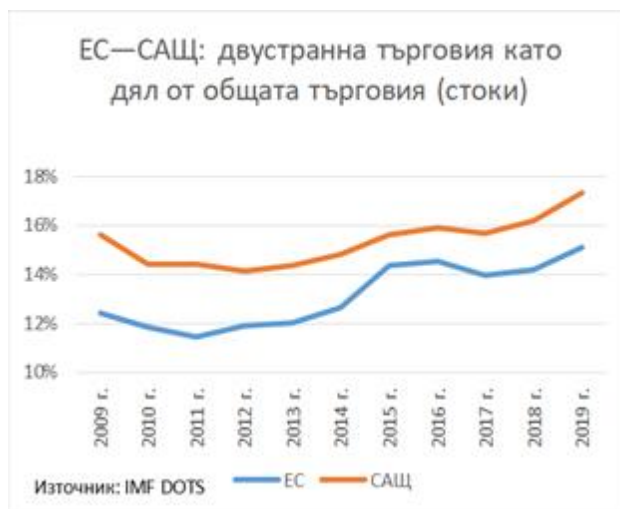
2.4. Търговската политика в подкрепа на геополитическите интереси на ЕС

---

¹⁷ Фармацевтична стратегия за Европа, COM(2020) 761 final.

¹⁸ В тази връзка вж. документ на ОИСР относно COVID-19 и отговорното професионално поведение. <http://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/covid-19-and-responsible-business-conduct-02150b06/>

Тясното сътрудничество с партньори ще бъде важно за **подкрепата на многостранното сътрудничество**¹⁹ и **основания на правила международен ред**. Съществуващата международна рамка за икономическо управление е подкопана. Ако това продължи, ще бъдат засегнати икономическите отношения и търговията, както и сигурността и стабилността, които приемаме за даденост. По тези причини подкрепата за ефективно многостранно сътрудничество, основано на правила, е геополитически интерес на ЕС от ключово значение. Следователно реформата на СТО трябва да се разглежда в по-широкия контекст на приоритетите на ЕС да се гарантира, че функциониращи световни институции подкрепят глобалното икономическо възстановяване, достойните работни места, устойчивото развитие и екологичния преход. ЕС следва да засили работата си, за да изгради съюзи в подкрепа на ефективни многостранни институции. Във връзка с това ще бъде засилен диалогът със САЩ, групата от Отава, африканските държави, Индия и Китай.

ЕС ще трябва да **функционира при нов многополюсен световен ред, който се характеризира с нарастващо напрежение между основните участници**. ЕС следва да насърчава подходи за намаляване на напрежението и да търси решения на базата на осъвременена рамка, основана на правила. Същевременно ЕС трябва да се снабди с инструменти, за да може ако е необходимо, да функционира в по-враждебна международна среда.

Трансатлантическите отношения представляват най-голямото и най-значимото от икономическа гледна точка партньорство в света. В самата им основа стоят общи интереси и ценности²⁰. Новата администрация на САЩ предоставя възможност за съвместна работа по реформата на СТО, включително чрез укрепване на капацитета ѝ за справяне с нарушения на конкуренцията и за допринасяне за устойчивото развитие. Тя също така предлага нови перспективи за тясно сътрудничество във връзка с екологичната и цифровата трансформация на нашите икономики. Поради това ЕС ще отдаде приоритет на укрепването на партньорството си със САЩ.

Търговските и инвестиционните отношения на ЕС с Китай са важни и изпълнени с предизвикателства²¹. Политиката на ЕС е основана на съчетание от активна

¹⁹ Вж. също така Съвместното съобщение относно засилването на приноса на ЕС към основаното на правила многостранно сътрудничество.

²⁰ Съвместно съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета, „Нова програма на ЕС и САЩ за глобална промяна“, JOIN(2020) 22 final.

²¹ Съвместно съобщение до Европейския парламент, Европейския съвет и Съвета, „ЕС—Китай — стратегически перспективи“, JOIN(2019) 5 final.

ангажираност, както на двустранно, така и на многостранно равнище, и успоредно с това, разработване и прилагане на самостоятелни инструменти, които са необходими за защитата на основните интереси и ценности на ЕС, при стриктно спазване на международните ангажименти на ЕС. Изграждането на по-справедливи и основани на правила икономически отношения с Китай е приоритет. От основно значение за усилията на ЕС за възстановяване на баланса в двустранните търговски отношения ще бъде да се гарантира, че Китай поема по-големи задължения във връзка с международната търговия и успоредно с това, да се преодолее разпространяването на отрицателните последици, причинени от неговата икономическа система на държавен капитализъм. Скорошното приключване на политическите преговори по всеобхватно споразумение за инвестиции е част от тези усилия. Работата по неговото ратифициране ще изисква ясен ангажимент по отношение на ефективното изпълнение на споразумението, достъпа до пазара, еднаквите условия на конкуренция и устойчивото развитие.

От една по-широка стратегическа перспектива, за ЕС ще бъде важно да засили отношенията си с **държавите в Европа и съседните ѝ държави** и да задълбочи ангажираността си с **Африка и африканските държави**. Двата континента имат множество културни, икономически и политически връзки. Стабилността и просперитетът в Африка са от решаващо значение за стабилността и просперитета на ЕС и трябва да бъдат подкрепяни чрез по-тясна икономическа интеграция на двата континента, която да стимулира екологичния и цифровия преход съвместно с Африка.

За да подпомогне постигането на своите геополитически амбиции в световен мащаб, ЕС ще трябва да диверсифицира отношенията си и да изгради съюзи със съмишленици, **включително чрез широката си мрежа от търговски споразумения**. Тази мрежа е от съществено значение при всяко настоящо и бъдещо споразумение за изграждане на отношенията ни с партньори. Споразуменията за свободна търговия (ССТ) на ЕС са **платформи за засилено сътрудничество, с помощта на които осъществяваме интересите и ценностите си**. Те са основата на ангажирането с важни пазари и държави в цял свят, по-специално в региона на Азия и Тихоокеанския басейн, Латинска Америка и Карибския басейн.

3. ОРИЕНТИРАНОСТ НА ТЪРГОВСКАТА ПОЛИТИКА В СРЕДНОСРОЧЕН ПЛАН

3.1. Три основни цели на търговската политика в средносрочен план

Търговската политика на ЕС трябва да бъде съсредоточена върху три основни цели.

На първо място, оказване на подкрепа за възстановяването и коренната трансформация на икономиката на ЕС в съответствие с неговите екологични и цифрови цели.

В контекста на усилията за възстановяване търговската политика на ЕС следва да продължи да изпълнява основната си функция на улесняване на обмена на стоки и услуги по начин, чрез който се създават възможности и икономическо благосъстояние. Акцентът трябва да бъде върху ползите за гражданите, работещите и предприятията. Същевременно с търговската политика на ЕС следва да се спомогне за преобразуването на икономиката на ЕС в съответствие с екологичния и цифровия преход. С нея следва недвусмислено да се подкрепи Зеленият пакт във всичките му измерения, включително амбицията за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. В същото време дългосрочната конкурентоспособност, просперитетът и позицията на ЕС на световната сцена ще зависят от неговата способност да поеме по пътя на цифровата трансформация и да се възползва от нея. Поради това екологичният и цифровият

преход следва да бъде ключов приоритет за многостранната и двустранната търговска политика. За да може ЕС да запази и засили своето влияние при оформянето на необходимите в това отношение правила, той трябва да разработи по-стратегически подход към международното регулаторно сътрудничество. За това се изисква по-тясно интегриране на политиките между търговската политика и вътрешната политика на ЕС.

На второ място, оформяне на световни правила за по-устойчива и по-справедлива глобализация.

Световните търговски правила спешно се нуждаят от актуализиране, за да отразят днешната икономическа среда и предизвикателствата, пред които е изправена световната общност. Постигането на по-устойчива и по-справедлива глобализация следва да бъде основната движеща сила на търговската политика, с помощта на която се отговаря на очакванията на европейците и останалите хора по света. В рамките на търговската политика на ЕС следва да се използват всички налични инструменти, за да се подкрепят социалната справедливост и екологичната устойчивост.

Оглавяването на усилията за реформа на Световната търговска организация и подобряването на ефективността на многостранната рамка за управление на търговията следва да бъдат ключов приоритет за ЕС, за да постигне тази цел. Укрепването на стабилността и основаната на правила търговия ще бъде основният стълб на действията на ЕС, тъй като само в такава среда търговията може да процъфти и международното сътрудничество може да се развие в интерес на едно устойчиво бъдеще в световен план. В същото време е необходимо да се гарантира, че правилата отговарят на настоящата икономическа действителност и са добре пригодени за реагиране на нарушения на конкуренцията и за осигуряване на еднакви условия на конкуренция.

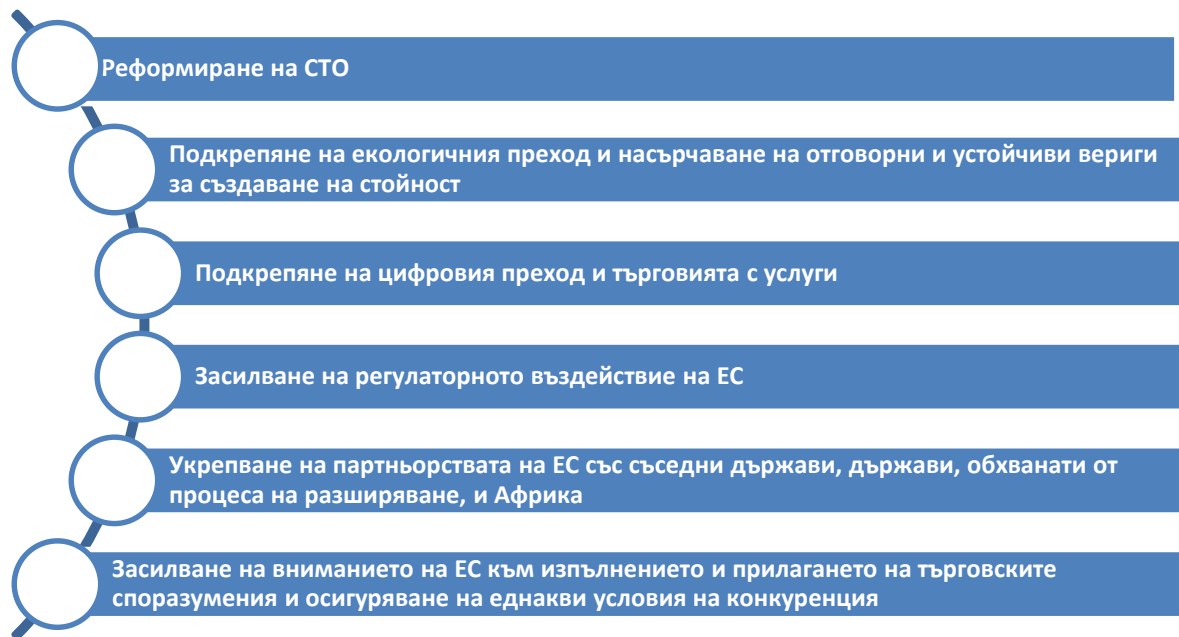
На трето място, увеличаване на капацитета на ЕС да преследва интересите си и да прилага правата си, включително самостоятелно, когато това е необходимо.

Договарянето на търговски споразумения е важен инструмент за създаване на икономически възможности и насърчаване на устойчивостта; изпълнението на тези споразумения и прилагането на съдържащите се в тях права и задължения ще бъде още по-важно. Това ще включва гарантиране, че ЕС разполага с правилните инструменти, за да защитава работещите и предприятията от нелоялни практики. Това предполага и големи усилия за гарантиране на ефективното изпълнение и прилагане на главите за устойчивото развитие, предвидени в търговските споразумения на ЕС, и за изравняване на социалните, трудовите и екологичните стандарти в световен мащаб. С укрепването на изпълнението и прилагането на споразуменията на ЕС, чрез търговската политика на ЕС се създават условия предприятията да се развиват, да се разрастват и да правят нововъведения, както и да осигуряват висококачествени работни места в Европа и извън нея. Фактът, че ЕС подкрепя многостранното сътрудничество и е отворен за сътрудничество, не противоречи на това, че той е готов да действа решително, когато защитава интересите и прилага правата си. ЕС следва да укрепи своя инструментариум, доколкото е необходимо, за да се защити от нелоялни търговски практики или други враждебни действия, докато работи в съответствие със своите международни ангажименти.

3.2. Шест области, които са от решаващо значение за постигането на целите на ЕС в средносрочен план

За да постигне трите цели, изложени по-горе, Комисията ще се съсредоточи върху **шест области**. За всяка от тези области под съответните точки по-долу са уточнени някои

основни действия, които трябва да бъдат изпълнени в рамките на настоящия мандат на Комисията.

3.2.1. Реформиране на СТО

От създаването си през 1995 г. насам СТО носи огромни ползи за своите членове. Тя е осигурила стабилна и предвидима търговска среда, която позволява сериозно разширяване на търговията в световен мащаб, като същевременно предоставя рамка за уреждане на търговски спорове посредством постановяване на решения. Понастоящем обаче СТО е изправена пред криза, вследствие на която не може да постига резултати при преговорите, чрез които да се разрешават предизвикателствата пред световната търговия. Нейната функция да разрешава търговски спорове не работи и системата ѝ за наблюдение трябва да бъде подобрена, за да се осигури прозрачност или да се предотврати появата на пречки пред търговията.

Комисията възнамерява да **осъществи реформа на всички функции на СТО**.

Правилата и практиките на СТО трябва да бъдат актуализирани и подобрени, за да отразяват днешната реалност в областта на търговията. Това следва да се направи въз основа на общите цели, споделяни от нейните членове: икономическо възстановяване и развитие и екологична и социална устойчивост. Осъвременяването на правилата и подобряването на функционирането на СТО — включително чрез плурилатерални споразумения от отворен тип — е от решаващо значение за справяне с изкривяването на конкуренцията и осигуряването на съгласувана рамка за цифрова и устойчива търговия.

Тъй като надеждността на основаната на правила система до голяма степен зависи от независима и общопризната система за уреждане на търговски спорове чрез постановяване на решения, възстановяването на системата за уреждане на спорове е жизненоважно.

В приложение I „Реформиране на СТО: постигане на устойчива и ефективна многостранна търговска система“ са изложени вижданията на ЕС относно приоритетите за реформата на СТО.

Комисията ще настоява за многостранна реформа и на други форуми, например относно създаването на многостранен съд за инвестиционни спорове в рамките на Комисията на ООН по международно търговско право.

Основни действия

Комисията:

1. ще се стреми да приеме първи набор от реформи на СТО, насочени към увеличаване на приноса на СТО за устойчивото развитие, и ще започне преговори за подсилени правила за избягване на изкривяването на конкуренцията поради държавна намеса. Тя ще отдаде приоритет на насърчаването на **трансатлантическото сътрудничество** във връзка с реформата на СТО;
2. ще работи по **възстановяването на напълно функционираща система на СТО за уреждане на спорове** с реформиран Апелативен орган.

3.2.2. Подкрепяне на екологичния преход и насърчаване на отговорни и устойчиви вериги за създаване на стойност

Както е отразено в Европейския зелен пакт, борбата с **изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда е основният приоритет на ЕС**. Всички политики на ЕС трябва да дадат принос, но напредъкът ще зависи от световните партньори и от големите източници на емисии и замърсители, които са готови да увеличат своето равнище на амбиция. Търговската политика ще има важна подкрепяща роля.

Стремежът на Комисията за следващото десетилетие е да се гарантира, че търговските инструменти придружават и подкрепят световния преход към неутрална по отношение на климата икономика, включително чрез ускоряване на инвестициите в чиста енергия, и насърчават вериги за създаване на стойност, които са кръгови, отговорни и устойчиви. Това включва насърчаване на отговорно професионално поведение и зачитане на екологичните стандарти, правата на човека и трудовите стандарти. Същевременно това означава създаване на условия и възможности за устойчиви продукти и услуги.

За превръщането на тази визия в реалност ще са необходими действия на всички равнища — **многостранно, двустранно и самостоятелно**.

Ще бъде необходима **подобнена многостранна рамка**, която да бъде в основата на екологичния преход към неутрална по отношение на климата, екологосъобразна и гъвкава икономика. ЕС ще се ангажира с единомислещи държави, за да постигне амбициозни екологични цели в рамките на СТО. Като част от това усилие ЕС ще предприеме допълнителни инициативи и действия, с които свързаните с климата и устойчивостта съображения се насърчават чрез различните функции на СТО, включително инициатива относно търговията и климата. Тези инициативи ще включват либерализация по отношение на избрани стоки и услуги, прозрачност и екологизиране на подпомагането на търговията. Това следва да включва и поетапното разработване на правила относно субсидиите за изкопаеми горива. ЕС ще насърчава и обсъжданията в рамките на СТО на това как търговията може да подкрепи достойния труд и социалната справедливост.

Широката мрежа на ЕС от двустранни търговски споразумения улеснява търговията с екологични технологии, стоки, услуги и инвестиции. Освен че води до амбициозни

глави относно търговията и устойчивото развитие, свързаното с устойчивостта измерение ще продължи да бъде отразено в много други аспекти на търговските и инвестиционните споразумения на ЕС. Споразуменията подкрепят разпространението на чисти и по-ефективни методи и технологии за производство и създават възможности за достъп до пазара на екологични стоки и услуги. Те спомагат за осигуряването на достъп до пазарите на трети държави за нашата промишленост за възобновяема енергия и гарантирането на незасегнати от изкривявания търговия и инвестиции в областта на суровините и енергийните стоки, които се изискват за обезпечаването на необходимите доставки в подкрепа на прехода към неутрални по отношение на климата икономики. В допълнение с тях се осигурява важна платформа за сътрудничество с нашите партньори в областта на изменението на климата, биологичното разнообразие, кръговата икономика, замърсяването, технологиите за чиста енергия, в т.ч. възобновяема енергия и енергийна ефективност, както и на прехода към устойчиви продоволствени системи. По отношение на бъдещите търговски споразумения Комисията ще предложи глава относно устойчивите продоволствени системи. ЕС ще предложи спазването на Парижкото споразумение да се счита за основен елемент на бъдещите търговски споразумения. В допълнение сключването на търговски и инвестиционни споразумения с държави от Г-20 следва да се основава на обща амбиция за възможно най-бързо постигане на неутралност по отношение на климата и да бъде в съответствие с препоръките на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК). Тази амбиция следва също така да бъде правилно отразена в национално определения принос (НОП), представян съгласно Парижкото споразумение. ЕС също така ще даде приоритет на ефективното изпълнение на Конвенцията за биологичното разнообразие в търговските и инвестиционните споразумения.

Търговските и инвестиционните споразумения на ЕС, както и Общата система за преференции (ОСП), също са изиграли важна роля за **насърчаването на зачитането на основните права на човека и трудови права**, както е отразено в основополагащите конвенции на ООН и на Международната организация на труда (МОТ). Специален приоритет ще бъде отдаден на изпълнението на тези ангажименти, включително на борбата срещу детския труд като част от по-широките действия на Комисията за гарантиране на нулева толерантност към детския труд. Една от ключовите задачи на предстоящия преглед на Общата система за преференции (ОСП) ще бъде да се увеличат допълнително възможностите за търговия за развиващите се държави с цел намаляване на бедността и създаване на работни места, основани на международни ценности и принципи, като например трудовите права и правата на човека.

Комисията ще засили допълнително измерението за устойчивост на съществуващите и бъдещите споразумения при изпълнението на всички глави. Тя ще укрепи **прилагането на ангажиментите за търговия и устойчиво развитие** въз основа на жалбите, подадени до главния служител по правоприлагането в областта на търговията. Ще бъдат обмислени допълнителни действия в контекста на преглед на ранен етап през 2021 г. на плана за действие от 15 точки относно ефективното изпълнение и прилагане на главите за търговията и устойчивото развитие (ТУР) в търговските споразумения. Прегледът ще обхване всички съответни аспекти на прилагането и изпълнението по отношение на ТУР, включително обхвата на задълженията, механизмите за наблюдение, възможността за санкции за неспазване, клаузата за основните елементи, както и институционалната структура и необходимите ресурси.

В допълнение **самостоятелните мерки** подкрепят целта, за да се гарантира, че търговията е устойчива, отговорна и съгласувана с нашите общи цели и ценности. Пример за това е Механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите.

Понастоящем Комисията работи по предложение за механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите, за да избегне подкопаването на ефективността на нейните политики в областта на климата чрез изместване на въглеродни емисии. Друг пример е намерението на Комисията да предложи законодателство за справяне с обезлесяването и влошаването на състоянието на горите. Предложението на Комисията относно устойчиво управление на предприятията, включващо задължителна надлежна проверка на екологичните права, правата на човека и трудовите права, ще бъде важен елемент за гарантирането, че веригите на доставки са устойчиви и отговорни. В зависимост от оценката на въздействието това ще включва ефективни механизми за действие и правоприлагане, за да се гарантира, че принудителният труд не намира място във веригите за създаване на стойност на предприятията от ЕС.

Новият глобален режим за санкции в областта на правата на човека също ще играе роля за гарантиране на спазването на правата на човека. С помощта на този режим ЕС се снабди с рамка, която ще му позволи да се насочи към санкциониране на физически лица, образувания и органи — включително държавни и недържавни участници — които носят отговорност, участват или са свързани със сериозни нарушения и погазване на правата на човека по света²².

Вносът трябва да отговаря на съответните разпоредби и стандарти на ЕС. Както показват примерите по-горе, при определени установени с правилата на СТО обстоятелства е подходящо ЕС да изисква внасяните продукти да съответстват на определени изисквания за производство. Правилата на световната търговия имат за цел да се осигури предвидима и недискриминационна рамка за търговия, като същевременно се защитава правото на всяка държава на регламентиране в съответствие с предпочитанията на нейното общество. Законосъобразността на прилагането на изисквания за производство към вноса се основава на необходимостта от опазване на околната среда като цяло или от справяне с проблеми от етично естество. Когато ЕС реши да приложи такива мерки по отношение на внасяни продукти, това ще се извърши при стриктно спазване на правилата на СТО, по-специално на принципа за недопускане на дискриминация и принципа на пропорционалност, с цел избягване на излишно нарушаване на търговията.

Комисията ще започне работа по разработването на стандарти за устойчив растеж и ще оформи международни стандарти в съответствие с Европейския зелен пакт, като същевременно се ангажира с партньорите си, за да разработи и приложи правила, които са също толкова амбициозни.

Основни действия

Комисията:

3. ще предприеме допълнителни инициативи и действия, **с които се насърчават съображенията, свързани с климата и устойчивостта, в рамките на СТО;**
4. **ще се стреми партньорите от Г-20 да поемат ангажименти относно неутралността по отношение на климата, ще засили сътрудничеството по други**

²² Санкциите на ЕС са ключов инструмент, използван за насърчаване на целите на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), чрез които ЕС може да се намесва, наред с другото, за предотвратяване на конфликти или реагиране на възникващи или текущи кризи (Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейската централна банка, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Европейската икономическа и финансова система: насърчаване на откритостта, силата и устойчивостта; COM(2021) 32 final).

аспекти на Зеления пакт, като биологичното разнообразие, политиката за устойчиви продоволствени системи, замърсяването и кръговата икономика, и ще предложи спазването на Парижкото споразумение да присъства като съществен елемент във всички бъдещи споразумения;

5. ще подобри ефективното изпълнение и прилагане на главите за устойчивото развитие в търговските споразумения чрез **прегледа на ранен етап през 2021 г. на плана за действие от 15 точки**. Резултатите от прегледа ще бъдат включени в текущите и бъдещите преговори;
6. **ще насърчава устойчивите и отговорни вериги за създаване на стойност**, като предложи задължителна надлежна проверка, включваща ефективни действия и механизми за правоприлагане, за да се гарантира, че принудителният труд няма място във веригите за създаване на стойност на предприятията в ЕС. До приемането на задължителни разпоредби Комисията ще предостави насоки за оказване на съдействие на предприятията от ЕС да предприемат още днес подходящи мерки в съответствие с международните насоки и принципи за надлежна проверка.

3.2.3. Подкрепяне на цифровия преход и търговията с услуги

Търговската политика на ЕС трябва да спомогне за създаването на среда, в която доставчиците на услуги от ЕС могат да правят нововъведения и да се разрастват. Като приоритет е **необходимо да бъде актуализирана глобалната рамка от международни правила**.

В областта на цифровите технологии ще се наблюдава засилена световна конкуренция, която ще промени икономическите отношения в световен план. ЕС може да успее в

ЕС е най-големият търговец на услуги в света. Търговията с услуги възлиза на 25 % от БВП на ЕС, като износет на услуги надхвърля 900 милиарда евро годишно. С нея също така пряко или непряко се подпомагат 21 милиона работни места в ЕС. От всички преки чуждестранни инвестиции на ЕС към останалата част от света 60 % са за услуги, както и почти 90 % от преките чуждестранни инвестиции, влизащи в ЕС.
* <https://data.oecd.org/trade/trade-in-services.htm>.*

цифровата трансформация само ако изгради своята програма в областта на цифровите технологии по начин, ориентиран към външния свят, като отчита в пълна степен глобалната среда, в която конкуренцията е все по-силна и ожесточена и която понякога поставя под въпрос основания на ценности подход на ЕС към цифровизацията. Търговската политика ще играе жизненоважна роля за постигането на целите на ЕС, свързани с цифровия преход. Европейските предприятия разчитат на цифровите услуги и това ще важи във все по-голяма степен. Данните са „спасително въже“ за много предприятия и са компонент от съществено значение за веригите на доставки на ЕС. Цифровите технологии осигуряват увеличаване на ефективността, която е необходима, за да се запази

конкурентоспособността²³, но и преобразяват традиционните промишлени сектори, в които европейските предприятия ще трябва да запазят и засилят своята конкурентна

²³ Благодарение на достъпа до данни и новите разработки, като продуктови паспорти, може също така да се способства за допълнителна стойност на продуктите и да се предостави информация от решаващо

позиция. В същото време цифровата трансформация и появата на нови технологии имат важно за Европа измерение по отношение на сигурността и ценностите и изискват внимателно адаптиран подход на политиката във вътрешен и външен план. По отношение на последиците от новите **цифрови технологии, включително изкуствения интелект**, трябва да бъдат предприети действия на световно равнище **чрез по-амбициозни световни стандарти и правила.**

Оказването на подкрепа за европейската програма в областта на цифровите технологии е приоритет за търговската политика на ЕС. Целта е да се гарантира водеща позиция за ЕС в цифровата търговия и в областта на технологиите, най-вече чрез насърчаване на иновациите. ЕС следва да продължи да играе водеща роля в цифровите стандарти и регулаторните подходи, и по-специално по отношение на защитата на данните, в която област Общият регламент на ЕС относно защитата на данните често се разглежда като източник на вдъхновение²⁴. За да се постигне тази цел, **СТО трябва да определи правилата за цифровата търговия, а ЕС трябва да играе централна роля за създаването им.** След договарянето на правилата ЕС следва да подкрепи провеждането на по-нататъшни плурилатерални преговори в рамките на СТО с цел либерализиране на търговията с услуги в сектори, различни от електронната търговия.

ЕС също така ще трябва да засили двустранната ангажираност и да проучи **по-стабилни рамки за сътрудничество с единомислещи партньори в областта на свързаните с търговията въпроси на цифровите технологии.** Съюзът ще се стреми да задълбочи своите регулаторни диалози с единомислещи партньори.

Въпросът за данните ще бъде от основно значение за бъдещето на ЕС. По отношение на трансграничното предаване на данни и забраната на изискванията за локализиране на данни Комисията ще следва **отворен, но решителен подход, основан на европейските ценности и интереси.** Комисията ще работи за гарантиране на това предприятията от ЕС да могат да се ползват от международното свободно движение на данни при стриктно спазване на правилата на ЕС в областта на защитата на данните и други цели на публичната политика, включващи обществената сигурност и обществения ред. По-специално ЕС ще продължи да предприема действия по отношение на неоснователните пречки за потоците от данни, като същевременно запази своята регулаторна автономност в областта на защитата на данните и неприкосновеността на личния живот.²⁵ За да оцени по-добре мащаба и стойността на трансграничните потоци от данни, Комисията ще създаде европейска аналитична рамка за измерване на потоците от данни.

значение за максимално увеличаване на стойността, създавана чрез кръговата икономика, но твърде често такива данни не се предават по веригите за създаване на стойност.

²⁴ Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно единния пазар на цифрови услуги (Законодателен акт за цифровите услуги) и за изменение на Директива 2000/31/ЕО — СОМ(2020) 825 final; Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно достъпни и справедливи пазари в цифровия сектор (Законодателен акт за цифровите пазари) — СОМ/2020/842 final; и Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните).

²⁵ Както е отразено в дял „Цифрова търговия“ от Споразумението за търговия и сътрудничество, сключено с Обединеното кралство.

Основни действия

Комисията:

7. ще се стреми към бързо сключване на **амбициозно и всеобхватно споразумение на СТО в областта на цифровата търговия**, включващо правила за потоците от данни, при стриктно спазване на рамката на ЕС за защита на данните, както и разпоредби относно увеличаване на доверието на потребителите, гарантиращи високо равнище на защита на потребителите;
8. ще проучи възможността за **по-тясно регулаторно сътрудничество** с единомислещи партньори по въпроси, които са от значение за цифровата търговия.

3.2.4. Засилване на регулаторното въздействие на ЕС

Способността за оказване на влияние върху разработването на регламенти и стандарти, които са от световно значение, е **важно конкурентно предимство**.

В продължение на десетилетия **ЕС е лидер в това отношение**. Съюзът насърчава работата в рамките на международни органи за определяне на стандарти, като Международната организация по стандартизация (ISO), и специфични за сектора международни форуми. Благодарение на тези усилия европейските предприятия получиха достъп до световни пазари, бяха премахнати пречки пред търговията и бе подпомогнато сближаването на нормативните уредби. Този подход, заедно с размера на пазара на ЕС, осигури силно влияние на ЕС върху международната стандартизация, като в някои случаи това доведе и до доброволно приемане на неговите високи стандарти, регламенти и цели на политиката в рамките на глобалните вериги на доставки. Европейски износители, включително МСП, получиха значително конкурентно предимство благодарение на силното регулаторно въздействие на ЕС в световен мащаб.

Относителната тежест на ЕС понастоящем намалява предвид появата на нови регулаторни правомощия и бързото технологично развитие, което често е движено от фактори извън ЕС.

За да може ЕС да увеличи влиянието си в тази област, той трябва да **разработи по-стратегически подход към международното регулаторно сътрудничество**, по-специално във връзка с екологичния и цифровия преход. ЕС трябва да приеме по-активна позиция при разработването на нови регламенти, за да бъде по-добре подготвен да насърчава регулаторните си подходи в цял свят. За това ще е необходимо засилване на полезните взаимодействия между вътрешните и външните политики, за да може на ранен етап да се установяват онези стратегически области, върху които следва да се съсредоточи международното регулаторно сътрудничество. Също така ще са необходими диалог и сътрудничество с органите на ЕС за определяне на стандарти, за да се определят стратегически приоритети, свързани с международните стандарти. Комисията ще засили своя анализ на външното измерение на своите регулаторни политики в рамките на оценки на въздействието на важни регламенти и ще определи приоритетни партньори за регулаторно сътрудничество. Търговската политика следва да бъде подготвена за подпомагане на ръководените от регулаторите дейности по сътрудничество и за тази цел да използва пълноценно предоставените от търговските споразумения възможности. Търговската политика, наред с международните партньорства и сътрудничеството за развитие — включително чрез подпомагане на търговията — следва също така да играят роля в подкрепа на възприемането на

международни стандарти в развиващите се държави партньори и при улесняването на спазването на новите регулаторни изисквания. Освен това ЕС ще засили своите регулаторни диалози с единомислещи държави в региона на Азия и Тихоокеанския басейн и в Латинска Америка.

Сътрудничеството със САЩ ще бъде от решаващо значение, за да се гарантира, че новите регламенти са в съответствие с ценностите на демократичните, отворени и приобщаващи общества.

Основни действия

Комисията:

9. ще засили регулаторните диалози с единомислещи партньори в стратегически области на конкурентоспособност на ЕС. За целта ще е необходимо определяне на ранен етап на приоритетни области на регулаторно сътрудничество и по-тесен диалог с организации на ЕС и международни организации по стандартизация;
10. ще разработи по-тясно **трансатлантическо партньорство във връзка с екологичната и цифровата трансформация** на нашите икономики, включително чрез Съвета по търговия и технологии ЕС—САЩ.

3.2.5. Укрепване на партньорствата на ЕС със съседни и обхванати от процеса на разширяване държави и Африка

Най-значимите ни отношения са с онези, които са най-близо до нас от географска гледна точка. Стабилността и просперитетът в съседните на ЕС държави и в Африка са в политически и икономически интерес на ЕС. ЕС възнамерява да направи всичко възможно, за да подкрепи партньорите си в техните усилия по възстановяване от пандемията от COVID-19 и за да постигне устойчиво развитие. Гъстата мрежа на ЕС от търговски споразумения с тези държави предлага перспективи за по-тясна икономическа интеграция и изграждане на интегрирани мрежи за производство и услуги. Това ще бъде част от по-широка стратегия за насърчване на устойчивите инвестиции и подобряване на гъвкавостта на икономиките ни чрез диверсифицирани вериги за създаване на стойност, както и на развитието на търговията с устойчиви продукти, включително с цел подпомагане на климатичната и енергийната трансформация. Мрежата от споразумения ще допринесе и за преодоляване на първопричините за незаконната миграция като част от по-широкия принос на търговската политика за всеобхватните партньорства в съответствие с Новия пакт за миграцията и убежището²⁶.

ЕС ще засили своите тесни икономически партньорства в рамките на Европейското икономическо пространство. ЕС очаква да си сътрудничи тясно с Обединеното кралство, за да използва пълния потенциал на Споразумението за търговия и сътрудничество. ЕС също така очаква осъвременяване на своите търговски и икономически отношения с Швейцария, както и с Турция, при положение че са изпълнени правилните условия.

²⁶ Нов пакт за миграцията и убежището, COM(2020) 609 final.

Оказването на подкрепа за засилване на икономическата интеграция с държавите²⁷ от **Западните Балкани** и **Източното партньорство** ще бъде от особено значение. За **Западните Балкани** усъвършенстваната методика за разширяване и икономическият и инвестиционен план²⁸ представят рамката за ускорена пазарна интеграция с ЕС преди присъединяването, като същевременно се гарантират еднакви условия на конкуренция. Тази ускорена икономическа интеграция се основава на собствените ангажименти на Западните Балкани за създаване на общ регионален пазар въз основа на правилата и стандартите на ЕС. По отношение на държавите от Източното партньорство, по-специално партньорите от задълбочени и всеобхватни зони за свободна търговия (задълбочени и всеобхватни ЗСТ) (Украйна, Грузия и Молдова), ЕС подкрепя усилията за привеждане в по-пълно съответствие с регулаторния модел на ЕС, включително по отношение на цифровия и екологичния преход. За тези партньори усилията за включване на регламентите на ЕС биха могли да бъдат придружени от по-тесен диалог относно това как да бъдат разработвани и изпълнявани, включително чрез участие в експертни групи и по-тясно свързване с организациите на ЕС по стандартизация. Следва да се обмислят и допълнителни стъпки за улесняване на търговията, включително чрез споразумения за оценяване на съответствието.

Подобряването на отношенията и икономическата интеграция на ЕС с **южните съседни държави**²⁹ ще бъде стратегическа необходимост за дългосрочната стабилност. ЕС се ползва от географската близост и културните и езиковите връзки с държавите от Южното Средиземноморие, които улесняват тази стратегически икономическа и търговска интеграция. Търговската политика може да бъде ключов инструмент за насърчаване на стратегическа взаимозависимост между ЕС и южните съседни държави и разработване на двустранно печеливши инициативи за интеграция, по-специално във връзка със стратегически вериги за създаване на стойност. От началото на 2000 г. насам ЕС сключи споразумения за свободна търговия с осем държави от Южното Средиземноморие като част от по-широки споразумения за асоцииране. От няколко години текаат преговори за създаване на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия (задълбочената и всеобхватна ЗСТ) с Мароко и Тунис. ЕС е готов да обсъди вариантите и с двамата партньори за осъвременяване на търговските и инвестиционните отношения, за да ги адаптира по-добре към днешните предизвикателства.

ЕС значително ще **засили своята ангажираност с африканските партньори** с цел отключване на техния икономически потенциал, насърчаване на диверсификацията на икономиката и на приобщаващия растеж. Това допълнително ще засили устойчивите търговски и инвестиционни отношения както между двата континента, така и в самата Африка³⁰. Това е в съответствие с дългосрочната перспектива за търговско споразумение между двата континента въз основа на успешното прилагане на Африканската континентална зона за свободна търговия (Африканска континентална ЗСТ). Тя се основава по-конкретно на регионалните икономически общности на Африка и споразуменията за икономическо партньорство с ЕС. Тези по-близки отношения с Африка следва да бъдат насърчавани на всички равнища, включително

---

²⁷ Повишаване на устойчивостта — Източно партньорство, което постига резултати в полза на всички, JOIN(2020) 7 final.

²⁸ Икономически и инвестиционен план за Западните Балкани, COM(2020) 641 final.

²⁹ Подновено партньорство с държавите от южното съседство — Нова програма за Средиземноморието; JOIN(2021) 2 final.

³⁰ Както е посочено в съвместното съобщение относно стратегията между ЕС и Африка от март 2020 г. — „Към цялостна стратегия с Африка“, JOIN(2020) 4 final.

чрез политически диалог с Африканския съюз и неговите членове, чрез разширяване и задълбочаване на споразуменията за икономическо партньорство и чрез развиване на двустранни отношения с отделните държави с цел насърчаване на устойчивите инвестиции в селскостопански и промишлени стоки и услуги. Комисията също така ще предприеме анализ на потенциала за улесняване на интеграцията в континента чрез хармонизирани правила за произход, приложими към неговата търговия с ЕС.

Комисията ще предложи **нова инициатива за устойчиви инвестиции** на партньорите или регионите в **Африка и южните съседни държави**, които са заинтересовани от такава инициатива. Това би могло да се направи под формата на самостоятелни инвестиционни споразумения или като част от осъвременяването на съществуващи търговски споразумения. За да се увеличи максимално въздействието им и да се улесни изпълнението им, тези споразумения ще бъдат разработени заедно с инструменти на ЕС за сътрудничество за развитие, с цел подпомагане на инвестициите, и когато е осъществимо, с помощта на подхода „Екип Европа“ с цел гарантиране на полезно взаимодействие с държавите — членки на ЕС, частния сектор, гражданското общество и всички съответни участници. Най-открояващата се сред тези инициативи е Планът за външни инвестиции, стартиран през 2017 г. за Африка на юг от Сахара и съседните на ЕС държави. Той включва и Европейския фонд за устойчиво развитие плюс (ЕФУР+), който съгласно новата многогодишна финансова рамка (МФР) за 2021—2027 г. става приложим в целия свят. Трите стълба на Плана за външни инвестиции ще спомогнат за подкрепата на устойчиви инвестиции в Африка и съседните държави, като същевременно ще доведат до реформи с цел подобряване на бизнес средата и инвестиционния климат. Това ще се прави с оглед на междурегионалната интеграция и създаването на по-тесни търговски отношения между ЕС и Африка, докато напредва реализацията на Африканската континентална зона за свободна търговия.

Основни действия

Комисията:

11. ще задълбочи търговските и икономическите отношения с други държави в Европа, включително със **Западните Балкани и държавите, които са сключили споразумение за задълбочена и всеобхватна ЗСТ с ЕС**, като се съсредоточи по-специално върху по-тясното регулаторно сътрудничество в подкрепата на екологичния и цифровия преход. Тя ще осъвремени своите търговски и инвестиционни отношения с онези **южни съседни държави**, които са заинтересовани от насърчаване на по-тясната интеграция с Европейския съюз;
12. ще засили ангажираността си с **африканските държави** чрез:
  - а) засилване на **политическия диалог** и сътрудничеството с Африканския съюз и неговите членове и безпрепятственото прилагане на Африканската континентална ЗСТ, включително ангажиране с частния сектор и насърчаване на общите стандарти в Африка и улесняване на регионалната и континенталната интеграция,
  - б) **задълбочаване и разширяване на своите съществуващи търговски споразумения с африканските регионални икономически общности** и засилване на тяхното измерение за устойчивост,
  - в) допълнително проучване на възможността за **укрепване на връзките и полезните взаимодействия между различните търговски режими с африканските държави**, например чрез по-хармонизирани правила за произход

при на търговията с ЕС,

г) постигане на **споразумения за устойчиви инвестиции** с Африка и южните съседни държави.

3.2.6. Засилване на вниманието на ЕС към изпълнението и прилагането на търговските споразумения и осигуряване на еднакви условия на конкуренция

След вълната от нови споразумения през последните години Комисията ще съсредоточи усилията си върху **отключването на потенциала за извличане на ползи от търговските споразумения на ЕС** заедно с **решително правоприлагане** по отношение както на ангажиментите на ЕС във връзка с достъпа до пазара, така и на тези във връзка с устойчивото развитие. Заинтересованите страни от ЕС трябва да са наясно с възможностите, които се предлагат чрез търговските споразумения на ЕС, и да бъдат уверени, че могат да извлекат ползите, които е договорил ЕС. ЕС сключи или участва в преговори за търговски споразумения в региона на Азия и Тихоокеанския басейн и в Латинска Америка, които разкриват значителни икономически възможности. Поради това е важно да се създадат условия за ратифициране на споразуменията с Меркосур и Мексико и да се приключат текущите преговори, по-специално с Чили, Австралия и Нова Зеландия, по които се отбелязва добър напредък. В случая с Меркосур се води диалог за засилване на сътрудничеството по свързаното с устойчивото развитие измерение на споразумението, като се обърне внимание на изпълнението на Парижкото споразумение, и по-специално на проблема с обезлесяването.

Това ще бъде решаващ елемент от усилията на ЕС за постигане на отворена стратегическа автономност и ще улесни достъпа до пазари, особено за МСП. Това също така ще помогне да се противодейства на протекционистките тенденции и изкривявания, които засягат износа на ЕС. Централното значение на тази област на работа беше потвърдено през юли 2020 г. с назначаването на **главния служител по правоприлагането в областта на търговията**.

Това означава да се работи в следните области:

- **пълноценно оползотворяване на възможностите, които се предоставят чрез изпълнение на търговските споразумения.** ЕС ще използва всички вътрешно заложи възможности за гъвкавост в търговските си споразумения, така че те да са адекватни за поставените цели и да отговарят на новите предизвикателства, свързани с екологичния и цифровия преход. ЕС ще продължи също така да използва своята стратегия за подпомагане на търговията, за да помага на развиващите се държави да изпълняват търговските споразумения и да подкрепя спазването на правилата и стандартите, по-специално по отношение на устойчивото развитие;
- **оказване на подкрепа на заинтересованите страни от ЕС да извличат максимални ползи от възможностите, които се създават чрез споразуменията на ЕС.** Комисията ще доразвие успеха на **портала Access2Markets**, ще интегрира в него допълнителни функции и ще го свърже с други важни информационни канали³¹, особено за МСП. Комисията също така ще продължи да подкрепя сектора

³¹ Могат да бъдат проучени по-специално полезните взаимодействия с други източници на информация, включително мрежата „Enterprise Europe“, Центъра за промишлено сътрудничество ЕО—Япония, центъра за МСП на ЕС в Китай, Световната мрежа на европейските стопански организации,

на селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост на ЕС, които са съставени предимно от МСП, като се съсредоточи върху насърчаване на устойчивостта и качеството на техните продукти и ги превърне в еталон за устойчивата продоволствена система на ЕС;

- **наблюдение на правилното изпълнение и прилагане на търговските споразумения на ЕС** и улесняване на обработването на жалби, свързани с пречки за достъп до пазара и нарушения на ангажиментите в областта на търговията и устойчивото развитие, чрез единната входна точка. Комисията ще работи с държавите — членки на ЕС, Европейския парламент и заинтересованите страни за наблюдението на изпълнението от страна на търговските партньори на ЕС и за гарантирането на съгласуван подход; тя ще предложи конкретен законодателен акт, необходим за прилагане, *inter alia*, на свързаните с търговията разпоредби на Споразумението за търговия и сътрудничество между ЕС и Обединеното кралство;
- справяне с неспазването чрез **механизма на СТО за уреждане на спорове или чрез двустранен механизъм за уреждане на спорове**, когато други средства не постигат успех.

Нови онлайн инструменти в подкрепа на предприятията от ЕС, по-специално МСП:

- проучване на **по-ефикасни цифрови системи за улесняване на търговията и спазване на регулаторните изисквания**, основани на средата на Европейския съюз за митническо обслужване на едно гише и Информационната и комуникационна система на ЕС за надзор на пазара (ICSMS), и разглеждане в този контекст на възможността за цифровизация на информацията за съответствие на продуктите, включително сертификатите за съответствието на продуктите, и прилагането ѝ в законодателството на ЕС;
- създаване на нов инструмент за **достъп до обществени поръчки (A2P)**, който позволява на стопанските субекти от ЕС да установяват дали и при какви условия имат законово гарантиран достъп до процедури за възлагане на обществени поръчки в трети държави;
- разширяване на инструмента за **онлайн достъп до портала Access2Markets (A2M)**, за да се увеличи обемът на информацията и се включат данни относно износителите на **съюзни услуги и инвеститорите от ЕС** и обмисляне на други надстройки на платформата;
- подобряване на Инструмента за самооценка във връзка с правилата за произход (ROSA), за да се помогне на предприятията, по-специално МСП от ЕС, да прилагат правилно правилата за произход при износ в трети държави.

С **актуализирания Регламент за осигуряване на съблюдаването**³² се укрепва капацитетът на ЕС да действа в ситуации, при които уреждането на спорове чрез механизма на СТО или чрез двустранни споразумения е блокирано;

- Комисията ще продължи да използва **инструментите за търговска защита** по категоричен начин, така че европейската промишленост да не бъде изложена на нелоялни търговски практики. Това включва и проследяване на новите форми на субсидиране от страна на трети държави, например в областта на инвестиционното финансиране, и предприемане на съответните адекватни мерки за налагане на изравнителни мита.
- **в областта на сигурността**, съгласно **Регламента за скрининг на преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ)**, Комисията повтаря призива си към всички държави членки да създадат и наложат пълноценен механизъм за скрининг на ПЧИ, за да намерят решение за случаи, при които придобиването на

дадена стопанска дейност, инфраструктура или технология или контролът върху тях биха създали риск за сигурността или обществения ред в ЕС³³. Комисията ще продължи да прилага механизма за сътрудничество с органите на държавите членки

европейските организации за насърчаване на търговията и бюрата за съдействие на МСП в областта на ПИС.

³² <https://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=2204>

³³ Съобщение от 25 март 2020 г. във връзка с преките чуждестранни инвестиции и свободното движение на капитали от трети държави и защитата на стратегическите активи на Европа, C(2020) 1981 final.

за защита на сигурността и обществения ред от рискови преки чуждестранни инвестиции и ще обмисли подобряване на механизма за сътрудничество, установен с регламента за скрининг на ПЧИ;

- Комисията ще работи с органите на държавите членки, за да осигури ефективното изпълнение на осъвременения **Регламент относно контрола върху износа**³⁴ на чувствителни стоки и технологии с двойна употреба, за да подкрепи сигурни вериги за създаване на стойност, да насърчи международната сигурност, да защити правата на човека и да осигури еднакви условия на конкуренция за износителите от ЕС.

Независимо от това е необходимо ЕС да **разработи свои инструменти, за да се справя с новите предизвикателства** и да защитава европейските предприятия и граждани от нелоялни търговски практики, както на своята територия, така и извън нея.

- Комисията ще предложи нов правен инструмент в областта на търговската политика, за да бъде защитен ЕС от потенциални **принудителни действия** от страна на трети държави;
- Комисията ще предложи правен инструмент за справяне с **произтичащото от чуждестранните субсидии изкривяване на конкуренцията на вътрешния пазар на ЕС**;
- за да се подобри реципрочният достъп на стопанските субекти от ЕС в областта на обществените поръчки, Комисията ще се стреми да ускори работата по **нормативния акт за международните обществени поръчки и призовава Съвета да завърши работата си в спешен порядък**;
- и накрая, за да се осигурят по-успешно еднакви условия на конкуренция за предприятията от ЕС на пазарите на трети държави, на които те все по-често трябва да се конкурират с финансовата подкрепа, която чуждестранните конкуренти получават от своите правителства, Комисията ще проучи **варианти за стратегия на ЕС за експортно кредитиране**. Това ще включва механизъм на ЕС за експортно кредитиране и засилена координация на финансовите инструменти на ЕС. В съответствие с целта на Зеления пакт за постепенно премахване на субсидиите за изкопаеми горива Комисията също така ще стимулира благоприятните за климата технологични проекти и ще предложи незабавно прекратяване на подкрепата за сектора за производство на електроенергия от въглища и възпиране на всякакви допълнителни инвестиции в проекти за енергийна инфраструктура на база изкопаеми горива в трети държави, освен ако те са в пълно съответствие с амбициозен, ясно определен план за постигане на неутралност по отношение на климата съгласно дългосрочните цели на Парижкото споразумение и най-добрите налични научни данни.

Комисията ще продължи да работи за **хармонизиране на преференциалните правила за произход в търговските споразумения на ЕС**, като отчита интересите на заинтересованите страни от ЕС, и особено на МСП.

Отключването на потенциала за извличане на ползи от търговските споразумения на ЕС за частните лица и предприятията, по-системното справяне със съществуващите пречки и предотвратяването на появата на нови изискват колективните усилия на всички институции на ЕС, държавите членки, както и гражданското общество и други заинтересовани страни. Комисията ще ръководи тези усилия, включително чрез

---

³⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/IP_20_2045

работата на делегациите на ЕС и мрежите, които държавите членки и стопанските асоциации имат в трети държави.

Основни действия

Комисията:

13. ще се стреми да **консолидира партньорствата на ЕС с ключови региони в растеж** — в региона на Азия и Тихоокеанския басейн и в Латинска Америка — чрез създаване на условия за приключване на преговорите и ратифициране на висящите двустранни споразумения;
14. ще се възползва изцяло от функцията на **главния служител по правоприлагането в областта на търговията**, за да увеличи максимално ползите от договорените облаги за предприятията, по-специално МСП и земеделските стопани, и да премахне пречките, които накърняват потенциала на споразуменията за постигане на резултати, включително по въпроса за устойчивото развитие;
15. ще укрепи допълнително **инструментите на ЕС за справяне с новите предизвикателства** и защитаване на европейските предприятия и граждани от нелоялни търговски практики, включително чрез изготвяне на инструмент за борба с принудителните действия. Освен това Комисията ще проучи **варианти за стратегия на ЕС за експортно кредитиране**;
16. ще разработи нови онлайн инструменти в подкрепа на предприятията от ЕС, по-специално МСП.

4. ПОДКРЕПА ЗА ИНФОРМИРАНА ДИСКУСИЯ ОТНОСНО ТЪРГОВСКАТА ПОЛИТИКА

Със своето съобщение, озаглавено „Търговията — за всички“³⁵, Комисията значително засили ангажимента си за осигуряване на прозрачна и приобщаваща търговска политика. Комисията ще продължи по този път, който намира положителна оценка във всички приноси в рамките на прегледа на търговската политика³⁶. Според последните изследвания „Евробарометър“, публикувани през 2019 г., хората приветстват усилията, положени през последните години. Шест от всеки десет отговорили казват, че се доверяват на ЕС да провежда търговска политика по открит и прозрачен начин.

Предвид значението на **диалога със заинтересованите страни** и за да се насърчи конкретното сътрудничество по ключови въпроси, Комисията ще задълбочи своята ангажираност с гражданското общество и социалните партньори въз основа на проучване за преглед на диалога с гражданското общество, предприето през 2020 г. Особено внимание ще бъде отделено на изпълнението и прилагането, като се постави ударение върху осигуряването на пълно зачитане на интересите на ЕС по отношение на очакваните ползи от търговските споразумения. Акцентът върху реформата на СТО ще се прояви в засиления обмен по тези въпроси.

За да осигури солидна основа за разработване на търговска политика, Комисията също така ще **задълбочи своите усилия в областта на анализа и събирането на данни** и ще насърчи приноса на аналитични данни от страна на заинтересованите страни. Комисията ще извърши последваща оценка на въздействието на споразуменията на ЕС

³⁵ „Търговията — за всички: Към една по-отговорна търговска и инвестиционна политика“, COM(2015) 497 final.

³⁶ https://trade.ec.europa.eu/consultations/index.cfm?consul_id=266&utm_source=dlvr.it&utm

върху ключови екологични аспекти, включително климата. Комисията също така ще работи за по-добро разбиране на свързаните с равенството между половете последици от различните части на търговската политика и ще осигури информация за действия за подобряване на осведомеността относно въпросите на равенството между половете в рамките на търговската политика³⁷, включително в стратегията за подпомагане на търговията. Ще бъде предприета по-нататъшна аналитична работа относно въздействието на търговските политики върху заетостта и различните аспекти на социалното развитие.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Търговската политика на ЕС трябва да се адаптира и да отразява предизвикателствата на нашето време и очакванията на нашите граждани. Наша отговорност е да гарантираме, че тя служи на осъществяването на интересите на ЕС, като спомага за постигането на амбициозните цели и за запазване на позицията на Съюза в света днес, както и за бъдещите поколения. Ето защо е толкова важно търговската политика на ЕС да бъде преориентирана към изпълнение на целите за подкрепа на коренната екологична и цифрова трансформация на икономиката на ЕС, изграждане на по-устойчива и по-справедлива глобализация, основана на осъвременени правила, и по-енергични действия за правоприлагане. В крайна сметка само по този начин можем да създадем по отговорен и устойчив начин възможностите, които очакват гражданите, работещите и предприятията в ЕС и от които се нуждае планетата.

---

³⁷ Съвместна декларация относно търговията и икономическото овластяване на жените по случай министерска конференция на СТО в Буенос Айрес през декември 2017 г.